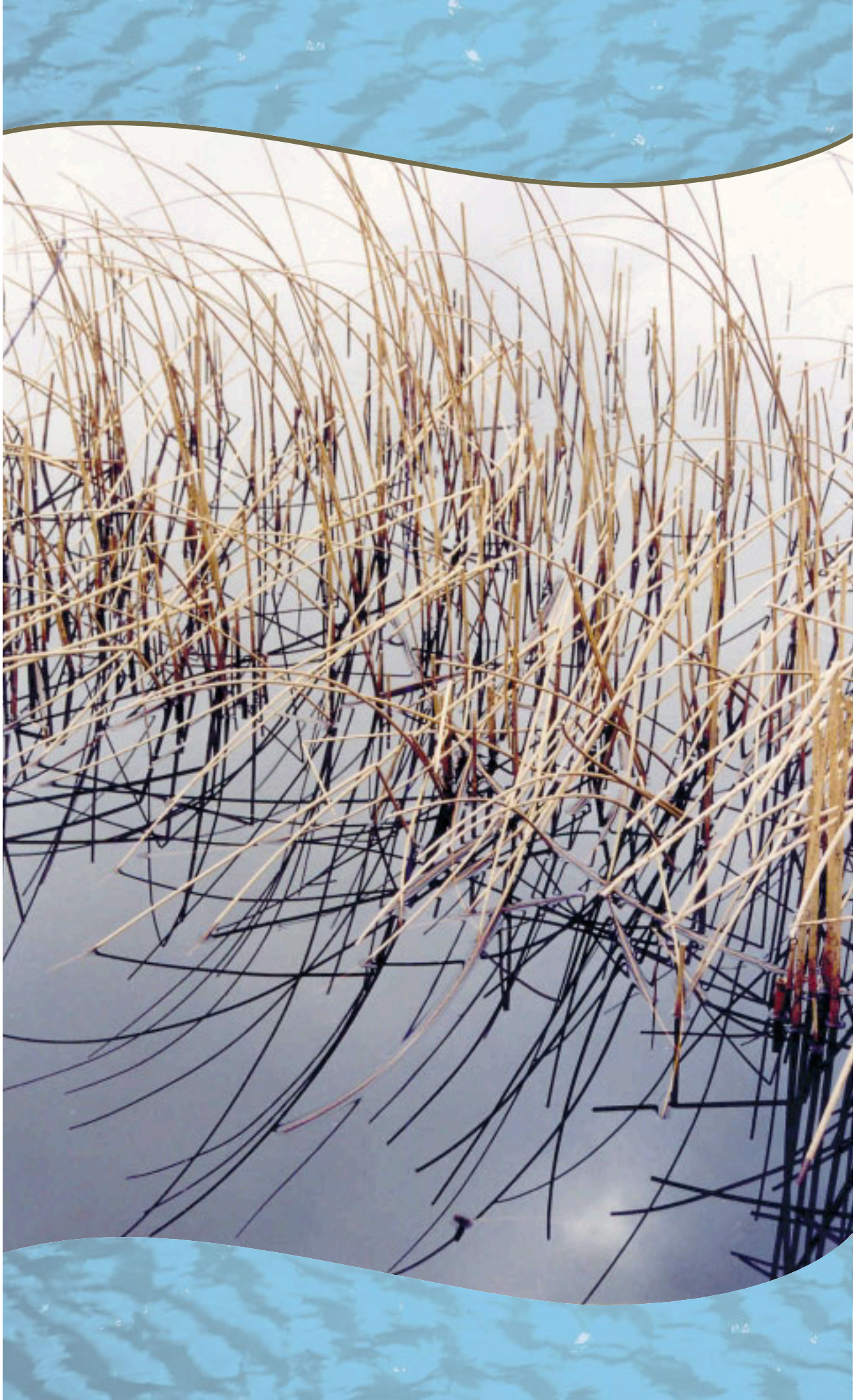

Maaspact

Visie en strategie van de organisaties die zich inzetten voor een natuurlijke Maas

1	Inleiding	1
2	Netwerk	2
3	Beleving	3
4	Natuur	5
5	Inrichting van de rivier	7
6	Waterkwaliteit	9
7	Het Maaspact	11
8	In de nabije toekomst	12

1 Inleiding

Een slagvaardig Maasnetwerk en een gemeenschappelijke visie op een natuurlijke Maas, dat was het doel dat Stichting Reinwater voor ogen had met het organiseren van het Maaspact van Spa.

De Maas telt een groot aantal organisaties dat zich - inzet voor een betere waterkwaliteit, voor meer natuur in het Maasstroomgebied, voor minder wateroverlast en voor bewustwording bij burgers. Dat is een behoorlijke klus als je er alleen voor staat. Op het kasteel van Sorbiers in Spa hebben deze organisaties elkaar beter leren kennen en besloten om samen te werken als netwerk aan de bescherming van de Maas op lange termijn. De organisaties zijn er achter gekomen dat ze allemaal voor vergelijkbare problemen staan en dat iedere organisatie die op zijn eigen manier probeert op te lossen.

Ondanks de taalbarrière heeft iedereen intensief samengewerkt in internationale thema-groepen. Iedere groep behandelde één van de vijf hoofdthema's die de belangrijkste problemen rond de Maas dekken: het netwerk van NGO's, de beleving van de Maas, het ecologisch functioneren van de Maas en de zijrivieren, de inrichtingsvraagstukken en de waterkwaliteit.

Rond deze thema's is allereerst een probleemanalyse opgesteld waaruit blijkt met welke belangrijke problemen men te maken heeft in de verschillende landen en welke oorzaken daaraan ten grondslag liggen. Vervolgens is voor ieder thema een visie opgesteld van resultaten die alle deelnemers gezamenlijk willen bereiken met daaraan gekoppeld een strategie die gevolgd zal worden om deze visie te verwezenlijken.

Na veel discussie en uitwisseling van ideeën hebben de deelnemers een gemeenschappelijk Maaspact opgesteld waarin de resultaten van de workshops zijn vastgelegd en afspraken zijn gemaakt. De meningen van alle deelnemers zijn bediscussieerd en getoetst voor verdere samenwerking. De Maasorganisaties zijn het erover eens dat je niet alleen een heleboel van elkaar kunt leren maar ook veel sterker staat als je de krachten kunt bundelen.

De excursie naar het Geuldal onder leiding van Willem Overmars en Guido Schütz was

een goed voorbeeld van hoe je in de praktijk van elkaar kunt leren. Het is dan ook de bedoeling dat dit soort excursies in de toekomst vaker plaatsvinden, dat organisaties vaker bij elkaar op bezoek gaan, dat er gemeenschappelijke projecten worden opgezet en dat er ook op het gebied van internationale lobby intensiever wordt samengewerkt.

2 Netwerk

Analyse

Het is voor natuur- en milieuorganisaties vaak moeilijk om alles te doen wat ze zouden willen. Door een substantieel gebrek aan financiële middelen is het voor Franse en Belgische natuur- en milieuorganisaties zelfs erg moeilijk om überhaupt hun hoofd boven water te houden. Het is voor hen erg moeilijk om nog aan iets anders toe te komen dan politieke lobby. In zowel Frankrijk, België als Nederland is het voor de natuur- en milieuorganisaties de kunst om zelf de inhoud van het werk te blijven bepalen en niet afhankelijk te worden van projectsubsidies van de overheid. Alle organisaties willen uiteraard meer tijd kunnen besteden aan concrete activiteiten waar de Maas echt beter van wordt.

De activiteiten die op dit moment plaatsvinden zijn allemaal bijzonder waardevol voor het verbeteren van het Maasstroomgebied maar ze staan vaak op zichzelf. Structurele uitwisseling vindt op dit moment alleen plaats tussen de natuurorganisaties middels het platform Maas Internationaal. De samenwerking tussen milieuorganisaties is meer incidenteel. Er is een gebrek aan kennisuitwisseling tussen verschillende projecten, vooral op het gebied van natuur en hoogwaterproblematiek. Ook op het gebied van educatie is behoefte aan meer uitwisseling en een duidelijke gemeenschappelijke lijn.

Iedereen is het er over eens dat je, juist in de huidige situatie met schaarse middelen, meer kunt bereiken door krachten te bundelen binnen een netwerk. Binnen een netwerk is het makkelijker om financiële middelen te mobiliseren. Juist op het gebied van lobby kan veel worden samengewerkt. Je staat gemeenschappelijk veel sterker tegenover de Internationale Maascommissie en de Europese politiek.

Visie

Ambitie

In het nieuwe netwerk willen de Maasorganisaties hun krachten bundelen voor de Maas, zij willen een ambitieus internationaal Maasgezicht zijn en meer politieke steun voor de Maas verwerven. Als netwerk willen de organisaties ook meer financiële middelen mobiliseren en daarmee hun mogelijkheden uitbreiden. Uiteindelijk willen zij als netwerk een sterke gemeenschappelijke internationale lobby ontwikkelen.

Strategie

Het netwerk dat bezig is te ontstaan moet een zichtbaar Maasnetwerk worden dat geworteld is in de lokale realiteit. Het Maasnetwerk wil zich positief en doortastend opstellen, een internationale lobby organiseren op alle thema's die hier aan de orde zijn en veel publieke participatie realiseren. Om dit te kunnen bereiken wordt een internationaal coördinatiepunt opgericht voor het Maasnetwerk. Dit coördinatiepunt moet de continuïteit van het netwerk bewaken, de onderlinge uitwisseling faciliteren, lobby voeren en diverse activiteiten organiseren.

Activiteiten

Het coördinatiepunt voor het Maasnetwerk richt zich op het internationaliseren van lokale activiteiten en het vertegenwoordigen van het netwerk in (inter)nationale lobby. Het coördinatiepunt organiseert een jaarlijkse bijeenkomst van het netwerk met een excursie voorafgaand aan de plenaire zitting van de Internationale Maascommissie. Vanuit het coördinatiepunt hebben vertegenwoordigers van het Maasnetwerk zitting in de Internationale Maascommissie als waarnemer. Daarnaast maakt het coördinatiepunt een digitaal activiteitenoverzicht, beheert een mailinglijst en geeft een internationale Maasnieuwsbrief uit. Het coördinatiepunt zal zich nog bezinnen op een geschikte naam. Tijdens de bijeenkomst werd het ludieke idee 'Mosa Nostra' geopperd.

3 Beleving

Analyse

Leeft de Maas bij de burgers en zijn zij zich bewust van het feit dat zij in het Maasstroomgebied wonen? Noch in Frankrijk, noch in België en Nederland voelen mensen zich echt deel van het Maasstroomgebied. Meestal reikt hun beeld niet verder dan hun regio, hun vallei of hun zijrivier. Toch zijn er gebieden waar mensen zich bewust zijn van 'hun Maas'.

Frankrijk

In Frankrijk is er bovenstrooms en benedenstrooms veel verschil in de beleving van de Maas. Bovenstrooms, waar de riviertjes nog klein zijn en geen groot overstromingsgevaar vormen, hebben de bewoners een heel positief beeld van de Maas. Hoe meer stroomafwaarts, hoe meer overstromingsproblemen de Maas met zich meebrengt. Tussen Charleville-Mézières en Givet zijn de bewoners zich er meer van bewust dat zij in de vallei wonen en te stellen hebben met de problemen van verstedelijking en overstroming. Er wordt daar gezamenlijk gewerkt aan meer veiligheid en een positiever beeld van de Maas. De Maasfeesten die regelmatig worden georganiseerd zijn hiervan een voorbeeld.

België

In België wordt de hoofdstroom van de Maas vooral geassocieerd met steden en industrie. Alleen het stroomopwaartse deel heeft nog een natuurlijk karakter met eilandjes en veel begroeiing. De bevolking vecht dan ook voor het behoud van dit deel van de Maas. Men verzet zich bijvoorbeeld tegen baggerwerkzaamheden die bedreigend zijn voor eilandjes in de Maas.

De echte positieve beleving vindt het meest plaats langs de zijrivieren in de Ardennen. Ook de Vlamingen die zelf maar een klein percentage Maasoever hebben, maken gretig gebruik van de Ourthe, de Amblève en de Semois om daar op vakantie te gaan. Deze zijrivieren hebben een belangrijke functie voor watersport en sportvisserij. De bevolking ziet het Maasstroomgebied niet echt als één stroomgebied omdat de verschillen zo groot zijn. Mensen die trots zijn op hun Amblève associëren die zijrivier niet zo snel met de hoofdstroom.

Nederland

Door alle overstromingsproblemen wordt in Nederland door de overheid gewerkt aan bewustwording van het waterkarakter van het land. Nederland is een soort groot estuarium van Rijn, Maas en Schelde. Bij het overgrote deel van de Nederlanders leeft het beeld van brede, grote rivieren die belangrijk zijn voor de economie vanwege de scheepvaart en de industrie. In het westen rond Rotterdam verdwijnt de Maas in de Rijn en wordt het een haven vol industrie. Het echte Maasgevoel is vooral in Limburg aanwezig en reikt maximaal tot aan de Biesbosch. In Limburg heeft de Maas enorme schade aangericht tijdens de overstromingen van '93 en '95 waardoor de bewoners van het Maasdal niet meer om de Maas heen kunnen. Dat heeft ertoe geleid dat nu veel moeite wordt gedaan om de Maas meer ruimte te geven en te werken aan meer natuur langs de Maas. Deze ontwikkelingen brengen bewustwording met zich mee bij de bevolking. Educatie speelt daarbij een belangrijke rol. De watereducatie in Nederland steunt echter maar op enkele organisaties. Als die weg zouden vallen blijft er weinig over. Er ontbreekt dus een flink netwerk die de gedachte van 'Onze Maas' steunt en uitdraagt.

Visie

Ambitie

Burgers moeten zich weer betrokken voelen bij de Maas en zich willen inzetten voor een schone en natuurlijke Maas. Zowel binnen als buiten het netwerk moet daarom een positieve beleving van de Maas ontstaan. De Maas moet bij iedereen een betekenis krijgen en gaan leven als 'Onze Maas'. Iedereen moet zich bewust worden van het leven in een stroomgebied en daarmee de internationale betekenis kunnen inschatten van problemen en oplossingen.

Strategie

Het imago 'Onze Maas' zal ontstaan door te starten met concrete herkenbare projecten en pittige acties. Een internationaal educatief programma kan burgers bewust maken van het leven in hun stroomgebied en hen stimuleren om de zorg te dragen voor de Maas. De Maasorganisaties zullen deze boodschap uit moeten dragen binnen bestaande educatieve activiteiten. De kwaliteiten van de verschillende organisaties zullen zo goed mogelijk worden benut om bij te dragen aan de ontwikkeling van 'Onze Maas'.

Activiteiten

De coördinatie van de activiteiten zal vooralsnog worden verzorgd door het coördinatiepunt. Op termijn zal wellicht een werkgroep moeten worden opgericht om grotere projecten op stroomgebiedsniveau vorm te geven en regionale initiatieven te ondersteunen en te begeleiden.

Uiteindelijk hopen de Maasorganisaties een internationaal educatief programma op te zetten waarin het positieve beeld van de Maas centraal staat: de Maas als bron van leven. Via natuurbeleving en actieve participatie in de vorm van zorg voor de rivier kan dan bewustwording ontstaan onder een breed publiek. Daarbij zal wellicht gebruik worden gemaakt van het idee 'riviercontract' zoals het in België al bestaat, om op het niveau van deelstroomgebieden de zorg voor de rivier vorm te geven. Mogelijke activiteiten daarbij zijn het inzetten van het Reinwaterschip, het organiseren van Maasfeesten, ludieke acties en het uitgeven van prijzen.

4 Natuur

Analyse

De problemen met betrekking tot de natuur in het Maasstroomgebied hangen samen met allerlei andere milieuproblemen zoals de inrichtingsvraagstukken, de watervervuiling, de intensivering van de landbouw en de verstedelijking. In Frankrijk, België en Nederland is daardoor sprake van een algemene achteruitgang van de biodiversiteit en een versnippering van natuurgebieden.

Frankrijk

In Frankrijk wordt pas zo'n twintig jaar aandacht besteed aan natuurbehoud. De politieke wil ontbreekt vaak om te zorgen voor continuïteit in het natuurbeleid en beheer. Ook de kennis, die nodig is voor het beschermen van een ecologisch goed functionerende rivier, wordt niet altijd gedeeld door iedereen. Het gebrek aan financiële middelen bij NGO's en het ruimtelijke ordeningsbeleid bieden weinig garanties voor het behoud van de natuur. De problemen die een ecologisch functionerende rivier in de weg staan zijn divers. Vooral het bijeen brengen van de vele betrokken partijen is door het gebrek aan politieke steun erg lastig.

België

In België zijn veel gebieden volledig verwoest door alle technische en ruimtelijke ingrepen. Langs een groot deel van de Maas is helemaal geen natuurgebied meer aanwezig. Een aantal zijrivieren en beekdalen in de Ardennen daarentegen zijn relatief gespaard gebleven. Maar ook in de Ardennen zouden beken meer ruimte moeten krijgen en beschermd moeten worden tegen de intensieve landbouw.

Nederland

In Nederland is het ernstig gesteld met de natuur en de biodiversiteit. Dit is met name te wijten aan de eutrofiëring vanuit de landbouw. Nederland heeft intussen - uit nood geboren - relatief veel ervaring met natuurbeheer en -ontwikkeling. De politieke bereidheid is aanwezig om in het kader van de hoogwaterbescherming natuurgebieden langs de Maas te herstellen (projecten Grensmaas en Zandmaas). Ook wordt door de natuurbeheersorganisaties gewerkt aan beekherstel.

In de drie landen zijn vooral de NGO's actief in de aankoop van natuurterreinen. Daarnaast zijn vanuit het Europese beleid Natura 2000 gebieden aangewezen die beschermd moeten worden.

Visie

Ambitie

De ambities voor de Maas op het gebied van Natuur betreffen een natuurlijker riviersysteem met meer rivierbegeleidende natuur, restauratie van rivieroever, toegankelijkheid voor migrerende vissen. Dit moet resulteren in een groter aantal rietvogels, een gezonde zalmpopulatie en een grote verscheidenheid aan riviervissen. Dat betekent dat er een functioneel ecosysteem langs de hele Maas moet worden gecreëerd en de biodiversiteit moet worden beschermd en ontwikkeld en wel in combinatie met activiteiten als toerisme en andere respectvolle gebruiksfuncties. Om dit te bereiken willen Maasorganisaties gemeenschappelijke doelstellingen opstellen voor natuur in het Maasstroomgebied.

Strategie

Er moet een gedetailleerde visie en doelstelling worden ontwikkeld op natuur in het Maasstroomgebied, een ambitieuze visie zonder compromissen die gedragen wordt door het Maasnetwerk. Hiervoor is kennis nodig over de te beschermen en te ontwikkelen natuur. Er zal concrete informatie moeten worden verzameld over bijvoorbeeld kwetsbare gebieden, veelbelovende gebieden, belangrijke verbindingzones en bedreigde soorten. Het Maasnetwerk wil bij overheden internationale erkenning verwerven van het belang van een natuurlijker Maasstroomgebied.

Activiteiten

Er wordt een werkgroep Natuur opgericht om een visie te ontwikkelen over de ecologische ontwikkeling van de Maas. Deze werkgroep zal de nodige kennis verzamelen over de actuele toestand van de natuur en de biodiversiteit in de verschillende landen. Uitwisseling van deze kennis en ervaring is van groot belang. Ook zal afstemming en uitwisseling plaatsvinden met de werkgroep ecologie van de Internationale Maascommissie. De werkgroep Natuur zal werken aan een sterke nationale en internationale lobby en internationale subsidiemogelijkheden onderzoeken.

5 Inrichting van de rivier

Analyse

De inrichtingsvraagstukken van de Maas zijn complex omdat de Maas door allerlei ingrepen sterk is veranderd en de natuurlijke hydrologie is verstoord.

Frankrijk

Hoewel de Maas in Frankrijk nog een relatief natuurlijke loop heeft, wordt het water te snel afgevoerd door het ontbreken van oevervegetaties en door teveel drainage van de landbouwgrond in het stroomgebied. De landbouwpolitiek is hier mede de oorzaak van. De Franse EPAMA (Etablissement public d'aménagement de la Meuse et ses affluents) heeft wel grootse plannen om door middel van dwarsdijken in de rivier waterretentie te realiseren om zo de wateroverlast stroomafwaarts te beperken. Deze dwarsdijken zijn echter omstreden vanwege hun nog vrij onbekende invloed op het ecosysteem. Het belangrijkste probleem volgens de NGO's is daarbij het ontbreken van aanvullende meer natuurlijke maatregelen die de afvoer van het water kunnen beperken zoals beekherstel,

het ontwikkelen van moerassige gebieden en oibossen, beplantingen zoals heggen en het beperken van braakliggend land in de winter.

België

In België is de Maas over een groot gedeelte een betonnen bak en heeft hij amper ruimte door het smalle dal en de bebouwing direct langs de oevers. In België zijn het ruimtelijke ordeningsbeleid en de bodemdaling door de mijnbouw belangrijke oorzaken van de hoogwaterproblematiek. Door het blijven toepassen van technische maatregelen zoals dijkverzwaring en baggeren worden alleen de korte termijn problemen opgelost en blijven de risico's voor de lange termijn toenemen. Intussen wordt wel gewerkt aan waterretentie bovenstrooms langs bijvoorbeeld de Amblève.

Nederland

Nederland heeft veel problemen met hoogwater doordat er nog steeds veel waardevolle landbouwgrond en bebouwing is langs de rivier en in de uiterwaarden waardoor de rivier niet genoeg ruimte kan krijgen. Ook laagwater is in veel gebieden vaak problematisch voor het ecosysteem en de visstand. Uiteindelijk is het valse vertrouwen in technische oplossingen wellicht de belangrijkste oorzaak van de toenemende problemen met water. Over het algemeen wordt er nog te weinig gedaan om deze problematiek aan de bron aan te pakken. In Nederland zijn wel een aantal belangrijke initiatieven gestart om de rivieren meer ruimte te geven.

Problemen die nauw zijn verbonden met het hoge water zijn de riooloverstorten en in België en Nederland de grote hoeveelheden zwerfvuil die in hekken en vegetatie van rivierbegeleidende natuurgebieden achterblijven na hoogwater. Vooral in Nederland langs de Grensmaas is dit een groot probleem.

Visie

Ambitie

Wat betreft de inrichting van de rivier zou de Maas eigenlijk het Europese voorbeeld moeten worden voor berging van water. De Maas zou meer ruimte moeten krijgen en

wateroverlast zou beter moeten kunnen worden voorspeld. De rivier zou weer natuurlijk moeten worden en ruimte moeten bieden voor natuurlijke overstromingen. Om meer retentie te creëren, vooral in de kleine wateren, zal vanuit een stroomgebiedsbenadering gewerkt moeten worden aan een goede ruimtelijke ordening, een betere integratie van duurzame methoden en technische oplossingen. Experts en beslissers moeten worden overtuigd van deze visie.

Strategie

Om te komen tot een meer natuurlijke oplossing voor de hoogwaterproblematiek moeten de beperkingen van de huidige technische oplossingen zichtbaar worden gemaakt. Het droombeeld moet in de praktijk worden gerealiseerd zodat mensen kunnen worden overtuigd van de mogelijkheden. Hoogwater kan gebruikt worden als middel om het mooie beeld van water dichterbij de mensen te brengen en bewustwording te realiseren. Dit vraagt dus om politieke lobby en publieksvoorlichting aan de hand van gecreëerde praktijkvoorbeelden. Het gaat daarbij om het hele stroomgebied en daarom is uitwisseling van ervaringen tussen landen en regio's een voorwaarde voor bewustwording.

Activiteiten

Het coördinatiepunt van het Maasnetwerk zal in dit geval zorgen dat excursies worden georganiseerd om meer inzicht te verwerven in de verschillende manieren van bergen van water en om meer bewustzijn te krijgen voor het hele stroomgebied. Vanuit het coördinatiepunt zal ook worden gewerkt aan de bewustwording bij ambtenaren en politici door lobby en het demonstreren van voorbeeldprojecten. De Maasorganisaties zullen in de praktijk laten zien hoe het mogelijk is om natuurlijke processen te herstellen en de hoogwaterproblematiek effectief aan te pakken door combinaties van maatregelen.

6 Waterkwaliteit

Analyse

De waterkwaliteitsproblemen in Frankrijk, België en Nederland zijn overwegend dezelfde, hoewel de waterkwaliteit in Frankrijk beduidend beter is dan in België en Nederland. De oorzaken van de problemen zijn ook verschillend van land tot land.

Frankrijk

In Frankrijk is met name sprake van te hoge concentraties nitraat, fosfaat en pesticiden uit de landbouw. Daarnaast wordt op een aantal plaatsen ook nog slecht- of ongezuiverd huishoudelijk en industrieel afvalwater geloosd. Frankrijk probeert het probleem op te heffen door bijvoorbeeld bewustwordingscampagnes, aanwijzing van kwetsbare zones voor stikstof en de bouw van rioolwaterzuiveringsinstallaties. Maar de maatregelen lijken niet afdoende tegenover deze problematiek.

België

De belangrijkste oorzaken van de eutrofiëring van de Belgische Maas zijn de landbouw en het huishoudelijk afvalwater, dat op veel plaatsen nog ongezuiverd wordt geloosd. Ook industrieën lozen vaak nog concentraties schadelijke stoffen die boven de norm zijn, waaronder zware metalen. Wellicht wordt de vervuiling vanuit de landbouw en de huishoudens teruggedrongen door de huidige inspanningen rond het beleid ASBL Nitrawal (duurzaam beheer van stikstof in de landbouw) en de bouw van rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Nederland

Ook in Nederland zijn eutrofiëring, zware metalen, pesticiden en aanvoer van vervuild water van bovenstreams de belangrijkste problemen, niet alleen voor de waterkwaliteit maar ook voor de waterbodems. Deze vervuiling had verminderd kunnen worden door een goede implementatie van Europese richtlijnen waaronder de nitraatrichtlijn. De implementatie is echter onvoldoende, waardoor bijvoorbeeld nog steeds te veel meststoffen vanuit de landbouw in het water terechtkomen. Daarnaast is het gebruik van pesticiden door boeren, gemeenten en de spoorwegen een belangrijk probleem. Op sommige locaties worden aanvullende maatregelen genomen zoals de aanleg van bufferstroken langs watergangen.

Visie

Ambitie

De waterkwaliteit van de Maas zelf en van de zijrivieren moet verder verbeteren: minder pesticiden, minder eutrofiëring, schone waterbodems, etc. Dit willen de Maasorganisaties bereiken door de problemen bij de bron aan te pakken en door de bestaande Europese richtlijnen beter te laten toepassen. Ook het principe van 'de vervuiler betaalt' en de bewustwording bij de burgers zijn daarbij essentieel.

Strategie

Niet iedereen is het op het gebied van waterkwaliteit met elkaar eens dat deze problematiek ook daadwerkelijk in internationaal verband moet worden opgelost. Voor de aanwezige Belgische organisaties heeft waterkwaliteit een minder hoge prioriteit. Iedereen moet uiteraard in zijn eigen land wel het nodige doen om de problematiek aan te pakken. Vanuit Frankrijk en Nederland bestaat een duidelijke wens tot meer samenwerking. Kennisuitwisseling en lobby zijn van groot belang om een betere uitvoering van de Europese richtlijnen zoals de Europese Kaderrichtlijn Water te kunnen afdwingen. Voor alle organisaties is het van groot belang dat de problemen uit de verschillende landen serieus worden opgepakt door de Internationale Maascommissie en dat die ook daadwerkelijk actie gaat ondernemen om de problemen op te lossen.

Activiteiten

De kennisuitwisseling en lobby op het gebied van waterkwaliteit zullen worden gecoördineerd door het coördinatiepunt van het netwerk. Zij zullen zich onder andere bezighouden met de thema's landbouw, rioolwater en zwerfvuil. De organisaties zullen onderling samenwerken om een goede implementatie van de Kaderrichtlijn Water in de verschillende landen te stimuleren. Organisaties kunnen elkaar helpen door het uitwisselen van informatie en ervaringen.

7 Het Maaspact

Gemeenschappelijke uitgangspunten van Maasorganisaties voor een duurzaam water- en natuurbeheer in het Maasstroomgebied:

Netwerk

De Maasorganisaties willen als Maasnetwerk expertise en ervaringen uitwisselen, een gemeenschappelijke visie uitdragen voor de Maas en gezamenlijke activiteiten opzetten en uitvoeren voor een natuurlijker Maasstroomgebied.

De taken van het Coördinatiepunt zullen onder andere bestaan uit:

- ondersteuning en coördinatie van het netwerk van Maasorganisaties
- coördinatie van de informatie uitwisseling via het uitgeven van een Maasnieuwsbrief en het up-to-date houden van een adressenbestand en een digitale e-maillijst.
- zorgdragen voor de organisatie van tenminste één jaarlijkse bijeenkomst voorafgaand aan de plenaire vergadering van de Internationale Maascommissie.
- internationale lobby en vertegenwoordiging van de Maasorganisaties in de Internationale Maascommissie.
- het stimuleren, ondersteunen en begeleiden van diverse initiatieven op het gebied van Natuur, Inrichting, Waterkwaliteit en Educatie

Er zal gezamenlijk subsidie worden gezocht om dit coördinatiepunt te kunnen financieren.

Beleving

Om onder burgers meer betrokkenheid te creëren bij de Maas zal op stroomgebiedsniveau een educatief programma worden opgezet dat wordt ondersteund vanuit de bestaande lokale educatieve activiteiten. Het educatieve programma zal uitgaan van de positieve beleving van de Maas. Daarnaast zal bijzondere aandacht worden besteed aan het stroomgebiedsbewustzijn en het aspect 'zorgen voor de rivier' in de eigen leefomgeving.

Natuur

Er wordt een speciale werkgroep Natuur opgericht die haar visie op het ecosysteem van de Maas en zijrivieren verder uitwerkt om te komen tot specifieke aandachtspunten waar gezamenlijk aan gewerkt kan worden. De werkgroep zal hiervoor in overleg met de werkgroep Ecologie van de Internationale Maascommissie de natuurgebieden in kaart brengen in het Maasstroomgebied.

Inrichting van de rivier

Op het gebied van inrichting, water vasthouden en water bergen zal de gemeenschappelijke visie worden uitgewerkt en getoetst door het uitwisselen van kennis en ervaringen en het bezoeken van elkaars gebieden en projecten. De resultaten zullen worden gedeeld met nationale en regionale overheden om in samenwerking met hen te komen tot een natuurlijker en veiliger Maasstroomgebied.

Waterkwaliteit

De Kaderrichtlijn Water zal in de toekomst het belangrijkste middel zijn om de huidige waterkwaliteitsproblemen aan te pakken. De Maasorganisaties willen streven naar een ambitieuze invulling en uitvoering van de Kaderrichtlijn. De organisaties zullen hiertoe onderling kennis en informatie uitwisselen en elkaars ervaringen benutten voor beleidsbeïnvloeding in eigen land. De lobby richting internationale overheden zoals de Internationale Maascommissie zal worden gecoördineerd door het Coördinatiepunt.

8 In de nabije toekomst...

Het nieuwe enthousiaste Maasnetwerk gaat zich, zoals uit het bovenstaande moge blijken, inzetten voor een natuurlijker Maasstroomgebied.

Voorlopig zal Stichting Reinwater de coördinatie op zich nemen. Zij zal in overleg met Natuurmonumenten, het Conservatoire des Sites Lorrains en Interenvironnement Wallonie financiële middelen zoeken voor de activiteiten van het coördinatiepunt en voor projecten van het Netwerk.

Vanuit het coördinatiepunt zal in ieder geval een adressenbestand up-to-date worden gehouden en een e-mail lijst in het leven worden geroepen zodat iedere Maasorganisatie op een snelle manier nuttige informatie aan de anderen kan doen toekomen. Vanaf volgend jaar zal het coördinatiepunt wellicht ook het platform Maas Internationaal gaan overnemen van Gerrit van der Mast en Rudi Vanherck inclusief de redactie van de nieuwsbrief, mits uiteraard de financiële middelen beschikbaar zijn. Op korte termijn zal allereerst de werkgroep natuur bij elkaar komen om haar plannen te gaan uitwerken. Vervolgens wil Stichting Reinwater eind 2004 een bijeenkomst organiseren voorafgaand aan de plenaire vergadering van de Internationale Maascommissie. Het is de bedoeling dat binnen de IMC alle onderwerpen van het Maaspact worden vertegenwoordigd door een waarnemer uit het netwerk en alle Maasorganisaties voorafgaand aan de vergaderingen input kunnen leveren.

Het Maasnetwerk

Onderstaande organisaties hebben deelgenomen aan de bijeenkomst in Spa, of hebben aangegeven betrokken te willen blijven bij de activiteiten van het Maasnetwerk. Iedere organisatie die deel wenst te nemen aan de activiteiten van het Maasnetwerk kan contact opnemen met Stichting Reinwater.

- Alsace Nature Bas Rhin	<i>Frankrijk</i>	- Ministerie van de Vlaamse
Gemeenschap, Afd.	
- Aminal	<i>België</i>	- Waterwegen en Zeewezen	<i>België</i>
- BNVS regionalesekretariat	<i>België</i>	- Mirabel Lorraine Nature	
- Bond Beter Leefmilieu	<i>België</i>	- Environnement	<i>Frankrijk</i>
- Bureau Overmars	<i>Nederland</i>	- Nature et Avenir	<i>Frankrijk</i>
- Centrum voor Natuur
en Milieu Educatie
Maastricht (CNME)	<i>Nederland</i>	- Natuurpunt	<i>België</i>
- Conservatoire du
Patrimoine Naturel de
Champagne Ardenne	<i>Frankrijk</i>	- Nederlandse Vereniging Van
Sportvissersfederaties (NVVS)	<i>Nederland</i>
- Conservatoires des
Sites Lorrains	<i>Frankrijk</i>	- Réserves Naturelles (RNOB)	<i>België</i>
- Contrat de rivière Amblève	<i>België</i>	- Rijkswaterstaat Directie
Limburg	<i>Nederland</i>
- Contrat de rivière Haute-Meuse	<i>België</i>	- RIWA-Maas	<i>Nederland</i>
- Contrat de rivière Ourthe	<i>België</i>	- RIZA-Arnhem	<i>Nederland</i>
- Contrat de rivière Sambre	<i>België</i>	- Sportvisserij Federatie
Limburg	<i>Nederland</i>
- Contrat de rivière Semois	<i>België</i>	- Staatsbosbeheer regio
Limburg	<i>Nederland</i>
- Contrat de rivière Vesdre	<i>België</i>	- Stichting Ark	<i>Nederland</i>
- Ministerie van Verkeer en
Waterstaat, DG Water	<i>Nederland</i>	- Stichting Limburgs
Landschap	<i>Nederland</i>
- EPAMA	<i>Frankrijk</i>	- Stichting Reinwater	<i>Nederland</i>
- Eurosite-Nature	<i>Nederland</i>	- URGE	
- Instituut voor
Natuurbehoud Brussel	<i>België</i>	- (Fédération de la pêche)	<i>Frankrijk</i>
- Interenvironnement Wallonie	<i>België</i>	- Vereniging
Natuurmonumenten	<i>Nederland</i>
- IVN Consulentschap Limburg	<i>Nederland</i>	- WWF-België	<i>België</i>
- Les Amis de la Terre	<i>België</i>		
- Meuse Internationale	<i>België</i>		
- Meuse Nature Environnement	<i>Frankrijk</i>		
- Milieufederatie Limburg	<i>Nederland</i>		

Een digitale adressenlijst is opvraagbaar bij Stichting Reinwater

Colofon

Deze publicatie is een uitgave van:
Stichting Reinwater
Vossiusstraat 20
1071 AD Amsterdam

Tel: 020-5707808
Fax: 020-6753806
E-mail: info@reinwater.nl

Tekst: Reina Kuiper
Fotografie: Bart Peters en Reinwater
Vormgeving: LandGraphics, Amsterdam
Druk: Woeste Vis

Deze uitgave is mogelijk gemaakt
door financiering van
het Ministerie van LNV en
het ministerie van V&W / DG Water